

VIRUSZIEKTE

Algemene informatie met betrekking tot deze virusziekte.

Oorzaak

De Ziekte van Aujeszky wordt veroorzaakt door een herpesvirus, het Suid Herpes Virus 1.

Het is een dubbelstreng DNA virus voorzien van een kapsel.

Synoniemen: Infectieuze bulbaire paralyse; Aujeszky's disease, Mad itch; Aujeszky ziekte, Pseudowut; Maladie d'Aujeszky.

Symptomen

Zeugen: verwerpen, hoesten.

Biggen: hersenverschijnselen.

Vlees- en opfokvarkens: hoesten.

Sterfte kan vooral in een gevoelige populatie aanzienlijk zijn en dan met name onder de jonge dieren. Bij zeugen veroorzaakt met name het verwerpen en de geboorte van zwakke niet levensvatbare biggen de schade.

Behandeling

Niet mogelijk. Wel kan de koppel of het bedrijf worden gevaccineerd om verdere verspreiding en schade te voorkomen. Daarnaast kan het zinvol zijn bijkomende infecties te bestrijden.

Bestrijding

De Ziekte van Aujeszky is een voormalige OIE lijst B-ziekte. De OIE maakt het onderscheid in A en B tegenwoordig niet meer. Het betreft een varkensziekte die incidenteel ook andere diersoorten kan aantasten.

De bestrijding wordt internationaal gebaseerd op de OIE Health Code.

Er bestaat geen Europese richtlijn voor de bestrijding van de Ziekte van Aujeszky.

Er zijn wel regels voor het intracommunautaire handelsverkeer in varkens. Deze regels zijn in 2001 aangepast en per 1 juli 2002 van kracht geworden (besluit 2001/618/EG).

De bestrijding wordt in Nederland uitgevoerd op basis van regelgeving van het PVV (medebewind): de Verordening bestrijding Ziekte van Aujeszky bij varkens (PVV) 2008 en de daarbij behorende besluiten.

In Nederland geldt een aangifteplicht.

Gevoelige diersoorten

Het varken is de natuurlijke gastheer, ook wilde zwijnen zijn dus gevoelig.

Ook rund, schaap, hond, kat, nerts, muis en rat zijn gevoelig. Deze diersoorten worden duidelijk veel minder snel geïnfecteerd, maar ze gaan dood als ze eenmaal klinische verschijnselen laten zien, waarbij hevige jeuk het meest opvallende verschijnsel is.

Deze andere diersoorten dan het varken verspreiden geen virus (tenzij indirect door versleping van besmettelijk materiaal).

Er zijn meerdere gevallen van Aujeszky bij de genoemde diersoorten beschreven. Er was dan altijd sprake van intensief contact met het virus, bijvoorbeeld door huisvesting in dezelfde stal als door Aujeszky zieke varkens.

Minder gevoelige diersoorten

Paarden zijn nauwelijks gevoelig voor de Ziekte van Auejszky. Er is in de literatuur een keer een geval beschreven en het is gelukt enkele paarden van een groep te besmetten door grote hoeveelheden virus in de neus in te brengen. In de praktijk is het niet relevant. Contact tussen paarden en varkens behoort vermeden te worden.

Ongevoelig voor de Ziekte van Aujeszky

De mens is volledig ongevoelig voor het virus.

Verspreiding

Het virus kan eenvoudig met varkens over lange afstanden worden getransporteerd. Varkens kunnen lang drager zijn van het virus dat kan reaktiveren in een periode van stress. Daarnaast kan het virus ook via de lucht worden verspreid. Runderen en schapen werden in het verleden met name aangetast als ze in dezelfde ruimte verbleven als de varkens. Door middel van ventilatielucht kan het virus ook over grotere afstanden worden verplaatst (van schuur naar schuur, van bedrijf naar bedrijf).

Andere besmettingsroutes zijn minder belangrijk; mest (gier), besmette materialen, bezoekers (dierenarts, handelaar, voerleveranciers etc.), maar wel mogelijk. Goede hygiëne maatregelen zijn, naast zorgvuldig handelen, dus van groot belang.

Honden en katten kunnen worden geïnfecteerd door het vreten van infectieus materiaal zoals nageboorten, gestorven biggen e.d.